

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/729/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412222109
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4412222109.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 14. apríla 2014 č. k. 10C/202/2012-43 a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 8. júla 2014 č. k. 10C/202/2012-63, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, §1 písm. a/ a c/, § 2, § 3 ods. 1 písm. d/, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16, § 17 ods. 1-3, § 25 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 7, 8 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, ako i zisteným skutkovým stavom, na základe čoho dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Zo spisu sp. zn. 13 Er/32/2005 Okresného súdu Nové Zámky súd zistil, že návrh na vykonanie exekúcie zo dňa 15. 12. 2004 bol postúpený exekučnému súdu dňa 20. 01. 2005. Exekučný súd dňa 25. 01. 2005 udelil exekútorovi poverenie č. 5404 028506. Dňa 25. 05. 2009 bol exekučnému súdu doručený návrh na zmenu exekútora. Súd výzvou zo dňa 16. 02. 2010 vyžiadaval stanovisko exekútorke Mgr. Kataríny Baňarovej k tomuto návrhu a uznesením zo dňa 12. 05. 2011 žiadosti o zmenu exekútora vyhovel. Žalobca žiadosťami o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy doručenými žalovanému od 23. 04. 2012 do 25. 09. 2012 požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, tejto žiadosti do 6 mesiacov od podania vyhovene nebolo. Žaloba o náhradu škody a nemajetkovej ujmy bola podaná súdu pred uplynutím 6-mesačnej lehoty, avšak ku dňu rozhodovania súdu o žalobe bolo zrejmé, že žalovaný nárok žalobcu neuznal a v rámci predbežného prerokovania ho neuspokojil v lehote stanovenej zákonom, preto súd bol toho názoru, že žaloba nie je predčasne podaná. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní. V danom prípade existujú objektívne okolnosti, pre ktoré je možné konštatovať, že rozhodnutie súdu v exekučnom konaní bolo vydané v primeranom čase. Tieto objektívne príčiny súd vzhliadol v podaní nespočetného množstva návrhov v exekučných veciach v danom období a počet osôb vybavujúcich tento nápad v rámci exekučného oddelenia na príslušnom súde. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd s ohľadom na konkrétne okolnosti každej posudzovanej veci. Súd nezistil, že v súvislosti s prípadným prietahom v danej veci by sa viedlo disciplinárne konanie, alebo že by sa riešila sťažnosť na prietahy, či už predsedom

príslušného okresného súdu, Ústavným súdom SR alebo Európskym súdom pre ľudské práva. Je nepochybné, že exekučný súd o návrhu na zmenu exekútora nerozhodol v zákonom stanovenej lehote, avšak žalobca neprodukoval ani nenavrhol dôkaz k tomu, že jeho pohľadávka v prípade rozhodnutia o zmene exekútora do 30 dní bola reálne vymožiteľná od povinného, že ním uplatnená škoda spočívala v zmenšení jeho majetku alebo v ušlom zisku, ale ako majetkovú škodu uvádzal vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o zmenu exekútora a rozhodnutím súdu o nej. V žalobe vychádzal len z predpokladov, nepredložil žiadne dôkazy, svoje tvrdenia nezdôvodnil, nepreukázal, aká nemajetková ujma mu vznikla. Súd ďalej poukázal na to, že pôvodne poverený exekútor až do vyžiadania exekučného spisu súdom za účelom rozhodnutia o žiadosti o zmene exekútora je povinný pokračovať v exekúcii a vykonávať úkony smerujúce k vymoženiu pohľadávky oprávneného. Preto oneskoreným rozhodnutím súdu nemohla oprávnenému vzniknúť škoda. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal vznik škody a nemajetkovej ujmy, ich výšku ani príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a úspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko žiadne trovy mu nevznikli a náhradu trov konania si ani neuplatnil.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd 1. stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevyvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Napadnutým uznesením zo dňa 08. 07. 2014 č. k. 10C/202/2012-63 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote desať dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20 eur podľa položky 7a/ sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/92 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tými odôvodnenie. Keďže napadnuté

uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže navrhovateľ len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehala podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh žalobcom podaný pred 01. 10. 2002, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednávania na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti napadnutému rozsudku je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a o odvolaní žalobcu proti napadnutému uzneseniu rozhodol tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Žalobca sa v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 10C/202/2012 domáhal náhrady škody v sume 175 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumy 1327,68 eura. Svoj nárok odvodzoval od nesprávneho úradného postupu súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky, ktorý súd prejednal exekučnú vec pod prideleným číslom súdnym exekútorom Ex 17491/2011, v ktorej veci ako povinná vystupovala D. J..

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II. ÚS 85/06).

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako sa vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu, spočívajúce v namietaní odňatia možnosti konať pred súdom, ako aj v nesprávnom právnom posúdení veci je dôvodné. Súd prvého stupňa sa dopustil závažného procesného pochybenia spočívajúceho v tom, že predmetom prejednávania pred súdom nebol nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy odvodený z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu vo veci registrovanej u súdneho exekútora pod č. Ex 17491/2011, tak ako sa žalobca domáhal podanou žalobou, ale z obsahu spisu, ako i z napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že súd prejednal nárok žalobcu s poukazom na postup exekučného súdu, Okresného súdu Nové Zámky, v konaní vedenom pod sp. zn. 13Er/32/2005 (konanie registrované u súdneho exekútora pod č. Ex 29/05), v ktorom síce ako povinná vystupovala D. J., avšak v rámci iného exekučného konania. Súd prvého stupňa, v rozpore s tým, čoho sa žalobca podanou žalobou domáhal, vec prejednal a rozhodol na základe takých skutkových zistení, ktoré s danou vecou nesúvisia. Vo vyššie opísanom postupe súdu prvého stupňa je potrebné konštatovať odňatie možnosti účastníka konať pred súdom. Súd prvého stupňa pre správne posúdenie a následne

rozhodnutie vo veci musel vychádzať z riadne zisteného skutkového stavu veci, ktorý mohol zistiť iba z pripojeného exekučného spisu exekučného súdu, ktorý v návrhu označil sám žalobca. Nakoľko súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní tento exekučný spis nemal, jeho rozhodnutie je predčasne vydané, a preto aj nepreskúmateľné a zmätočné, keď súd prvého stupňa nesprávne zistil skutkový stav veci a tým i vec nesprávne právne posúdil. Až po pripojení exekučného spisu uvádzaného žalobcom v podanej žalobe, po jeho preskúmaní, oboznámení sa s jeho obsahom a vyhodnotení všetkých listinných dôkazov, môže súd prvého stupňa vo veci náležite o žalobe žalobcu rozhodnúť.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania, teda v znení účinnom od 01. 01. 2014 do 30. 06. 2014 (ďalej len citovaného zákona) súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 18ca citovaného zákona z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch (ďalej len sadzobník súdnych poplatkov) je súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20 eur.

Keďže predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil žalobcovi zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume 20 eur, odvolací súd sa zaoberal aj preskúmaním napadnutého uznesenia. K námietke žalobcu, uvedenej v odvolaní, že napadnuté uznesenie neobsahuje žiadne dôvody, preto je nepreskúmateľné, odvolací súd dodáva, že aj keď riadne odôvodnenie uznesenia, rovnako ako rozsudku, je súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy SR, stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti, spočívajúce len v uvedení, že ide o súdny poplatok za podané odvolanie s uvedením konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov v Zákone o súdnych poplatkoch, vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 OSP a nenapĺňa intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Podstatou súdneho rozhodovania je totiž poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv, a nie prepätý formalizmus pri koncipovaní súdneho rozhodnutia. Preto pre dostatočné odôvodnenie uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti nie je podstatné, či rozhodnutie súdu obsahuje oddelenú časť s výslovným uvedením nadpisu odôvodnenie alebo odôvodnenie nasleduje bezprostredne vo výrokovej časti, ale musí byť z neho zrejmé, z akého dôvodu je poplatková povinnosť uložená, v akej výške a podľa ktorej položky. K tvrdeniu žalobcu, že spolpatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, avšak spolpatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, odvolací súd dodáva, že tento

výklad žalobcu ignoruje ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch, a to § 2 ods. 4 tohto zákona, podľa ktorého poplatníkom je ten, kto podal odvolanie, § 5 ods. 1 písm. a), podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania a § 6 ods. 2, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Takýto výklad žalobcu je účelový, v rozpore so zákonom, i zámerom zákonodarcu a viedol by k záveru, že v podstate žiadne odvolacie konanie by nepodliehalo súdnemu poplatku, keďže poplatková povinnosť za odvolanie voči žiadnej žalobe v sadzobníku súdnych poplatkov uvedená nie je. Rozhodnutím súdu prvého stupňa nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov, podliehajúcich súdnemu poplatku a použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku, ale len k aplikácii ustanovení Zákona o súdnych poplatkoch. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 39/2007, odvolací súd k tomu dodáva, že z tohto rozsudku vyplýva, že pokiaľ nie je stanovená sadzba súdneho poplatku za určitý druh konania v sadzobníku, teda pokiaľ určité konanie nie je ako poplatkový úkon uvedené v sadzobníku, v rámci tohto konania nevzniká ani poplatková povinnosť za odvolacie konanie. V danom prípade však už v čase podania odvolania poplatková povinnosť za tento druh konania - žaloba na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu v verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bola stanovená. K prechodnému ustanoveniu § 18ca odvolací súd ešte dodáva, že toto ustanovenie stanovuje, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012 sa vyberú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012. Keďže v danej veci bolo odvolanie podané dňa 11. 06. 2014, pričom išlo o súdny poplatok za konanie (odvolacie konanie), pričom bolo podané až po 30. 09. 2012, nešlo ani o úkon, ani o konanie začaté do 30. 09. 2012, preto ak súd prvého stupňa vyrubil žalobcovi za podané odvolanie súdny poplatok podľa položky 7 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov, jeho rozhodnutie je vecne správne, preto odvolací súd aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.